

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
Strateški cilj 1. Stvoriti osnovu za skladan i prostorno uravnotežen socio-ekonomski razvoj								
Operativni cilj 1.1. Ojačati regulatorni okvir neophodan za uspostavu ISUZ (integralni sistem upravljanja zemljištem)								
1.1.1.	Rad na unapređenju zakonske legislative o poljoprivrednom i šumskom zemljištu i usklađivanje sa višim nivoima vlasti	MPUGiZOKS, Ministarstvo privrede	2018-2021	-	Vlada KS	Broj usklađenih zakonskih i podzakonskih akata	-Neadekvatna saradnja resornih ministarstva	-kontinuirano praćenje i analiza šta je potrebno unaprijediti i uskladiti
1.1.2.	Usklađivanje pristupa i normativa zaštite poljoprivrednog i šumskog zemljišta sa EU i UN inicijativama kroz primjenu LDN -a (neutralna degradacija zemljišta do 2030 - SDG 15.3)	MPUGiZOKS, Ministarstvo privrede	2018-2021	-	Vlada KS	Broj usklađenih zakonskih i podzakonskih akata	-Nedovoljna informisanost Vlade KS i resornih ministarstva o LDN pristupu -Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta	-Kontinuirano informisanje Vlade KS i resornih ministarstava o LDN aktivnostima -Saradnja Vlade KS sa Institutom za zemljište (Institut za PAM) Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta koji radi na LDN pitanjima unutar UNCCD Konvencije
1.1.3.	Donošenje kantonalnog Zakona o zaštiti zemljišta	MPUGiZOKS, Ministarstvo privrede	2018-2021	-	Vlada KS	Donešen zakon i podzakonski akti	-Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih	-Kontinuirano informisanje i jačanje kapaciteta Vlade KS i resornih ministarstava o zemljištu

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
							stakeholdera za zaštitu zemljišta	-Formiranje stalnog radnog tijela koje bi radilo na aktivnostima i programima na zaštiti zemljišta u KS
Operativni cilj 1.2. Ojačati i uspostaviti institucionalni okvir neophodan za provođenje regulative i funkcioniranje ISUZ								
1.2.1.	Uspostava jedinstvenog Zemljišnog informacionog sistema-ZIS u funkciji zaštite okoliša na nivou Vlade KS (integracija svih postojećih podataka i podloga)	MPUGiZOKS -sektor okoliša, prostornog planiranja, Ministarstvo privrede KS, Zavod za planiranje KS	2018-2021	500.000	Vlada KS	Uspostavljen sistem, broj podataka u ZIS-u	-Nepostojanje inicijativa vezanih za uspostavu ZIS-a na federalnom nivou -Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta -Nedovoljna zajednička saradnja unutar Vlade KS na uspostavi ZIS-a -Finansijska	-Formiranje radnog tijela koje bi analiziralo stanje i radilo na pripremi plana uspostave ZIS-a -Definisati model sufinansiranja za uspostavu i održavanje sistema

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
							sredstva	
1.2.2.	Uspostava web portala o stanju zemljišnog prostora u funkciji okoliša za javnost	MPUGiZOKS -sektor okoliša	2018-2021	50.000	Vlada KS	Uspostavljen web portal, broj podataka na portalu	-Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta	-Kontinuirano informisanje i jačanje kapaciteta Vlade KS i resornih ministarstava o zemljištu
Operativni cilj 1.3. Doprinijeti razvoju jačanja ruralnih oblasti								
1.3.1.	Kontinuirana podrška ekološki održivoj poljoprivredi	Ministarstvo privrede KS, općine KS	2018-2021	1.000.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi, donatori	Broj poljoprivrednih proizvođača, broj proizvedenih količina	Nema prepreka	
Operativni cilj 1.4. Ustanoviti sistem upravljanja prostorom i njegovim održivim razvojem								
1.4.1.	Upravljanje zemljištem (poljoprivrednim i šumskim) i vodom Izrada projekta erozije i drugih konzervacijskih mjera u heterogenim uslovima sliva Crne Rijeke	MPUGiZOKS -sektor okoliša, općine KS	2018-2021	200.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi, donatori	Projektna dokumentacija kao preuslov za implementaciju i preuzimanje EU fondova	-Interes Vlade KS -Finansijska sredstva	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja
1.4.2.	Novelacija studije upotrebne vrijednosti zemljišta	MPUGiZOKS -sektor prostorno	2018-2021	300.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi,	Promjene stanja kvaliteta poljoprivrednog i	-Slab interes Vlade KS i resornih	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
	za područje Kantona Sarajevo	planiranje, općine KS, Zavod za prostorno planiranje			donatori	šumskog zemljišta uzrokovane načinom korištenja	ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	
1.4.3.	Novelacija studije pokrivenosti zemljišta za područje Kantona Sarajevo	MPUGiZOKS -sektor okoliša, općine KS	2018-2021	150.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi, donatori	Promjene stanja pokrivenosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta uzrokovane načinom korištenja, površine trajne i privremene prenamjene, gubici zemljišta	-Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja
Strateški cilj 2: Minimiziranje/otklanjanje rizika po ljudsko zdravlje, biodiverzitet, prirodno i graditeljsko nasljeđe								

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA								
R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
Operativni cilj 2.1. Unapređenje kvaliteta i zaštite zemljišta, te vraćanje funkcija degradiranog zemljišta u ekosistemu ili minimiziranje negativnog uticaja na životnu sredinu								
2.1.1.	Program sanacije i uređenja napuštenih deponija čvrstog otpada i izbor novih potencijalnih lokaliteta	MPUGiZOKS -sektor okoliša, općine KS	2018-2021	150.000	Vlada KS, općine KS	Projektna dokumentacija kao podrška prostornom planiranju i zaštiti životne sredine i zdravlja ljudi	-Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja
Strateški cilj 3. Educiranje i jačanje kapaciteta resornih ministarstava, općina, lokalne zajednice, stručne i naučne javnosti, NVO sektora								
Operativni cilj 3.1. Jačanje kapaciteta i znanja o zemljištu svih segmenata društva kroz obrazovni sistem- učesnika u procesu odlučivanja, eksperata različitih oblasti do ljudi na nivou lokalne zajednice								
3.1.1.	Uspostava savjetodavnog odbora za zaštitu zemljišta na nivou Vlade KS	MPUGiZOKS -sektor okoliša	2018-2021	Na volonterskoj osnovi	Vlada KS	Podrška Vladi KS- broj preporuka, savjeta i sl.	-Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta	-Kontinuirano informisanje i jačanje kapaciteta Vlade KS, resornih ministarstava i općina o zemljištu
3.1.2.	Program edukacije i jačanja kapaciteta Vlade KS, resornih ministarstava i ostalih interesnih grupa o ekološkim ulogama tla	MPUGiZOKS -sektor okoliša, općine KS	2018-2021	80.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi	Broj učesnika edukacije	-Interes nadležnih	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
3.1.3.	Kroz program zaštite životne sredine u osnovnim i srednjim školama uključiti značaj funkcija tla u ekosistemu kao obavezan	MPUGiZOKS -sektor okoliša u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja	2018-2021	70.000	Vlada KS, općine KS	Knjiga-udžbenik, brošure, broj učesnika edukacije, škola, broj okrugli stolova	-Interes nadležnih subjekata	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja
3.1.4.	Učešće u svim projektima koji se dotiču problematike terestrijalnog biodiverziteta i klimatskih promjena u cilju integracije zemljišta u projektne aktivnosti i jačanja sinergije tri Rio konvencije	MPUGiZOKS -sektor okoliša	2018-2021	-	Vlada KS, općine KS, projekti	Broj projekata	-Interes nadležnih subjekata -Informisanje o projektima i aktivnostima	-Blagovremeno informisanje o aktivnostima i razmjena informacija
3.1.5.	Podizanje javne svijesti kroz javne medije o stanju, značaju i funkcijama zemljišta u ekosistemu	MPUGiZOKS -sektor okoliša, prostornog planiranja, općine KS	2018-2021	100.000	Vlada KS, općine KS, EU fondovi, donatori	Broj nastupa, uključenih medija	-Interes nadležnih subjekata	-Kontinuirano informisanje i jačanje kapaciteta Vlade KS, resornih ministarstava općina o zemljištu -Kampanja za podizanje svijesti u Kantonu KS
Strateški cilj 4. Korištenje, zaštita i upravljanje zemljišnim prostorom u funkciji sistema zaštite životne sredine								
Operativni cilj 4.1. Utvrditi i redovno pratiti nivo i stepen prisustva teških metala i organskih polutanata								
4.1.1.	Uspostava trajnog	MPUGiZOKS	2018-2021	50.000	Vlada KS,	Broj analiziranih	-Slaba saradnja	-Definisanje modela

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
	monitoringa zemljišta sa stanovišta kontaminacije organskih i anorganskih polutanata i biološke aktivnosti	-sektor okoliša, Federalni zavod za agropedologiju		godišnje	Evropska agencija za okoliš	uzoraka	nadležnih institucija -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	monitoringa i načina upotrebe podataka -Definisati model finansiranja/sufinansiranja
Operativni cilj 4.2. Uspostaviti sistem monitoringa zemljišta								
4.2.1.	Uspostava sistema monitoringa zemljišta na bazi kriterijuma i metodologije koja se primjenjuje u EU (JRC, EEA, LDN pristup)	MPUGiZOKS -sektor okoliša u saradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša	2018-2021	50.000 godišnje	Vlada KS, Evropska agencija za okoliš	Broj analiziranih uzoraka	-Slaba saradnja nadležnih ministarstava i institucija -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	-Definisanje modela monitoringa i načina upotrebe podataka -Definisati model finansiranja/sufinansiranja

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA								
R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
Operativni cilj 4.3. Implementacija UNCCD pristupa “neutralna degradacije zemljišta” (LDN – Land Degradation Neutrality¹) u skladu sa UN SDG 15.3 ciljem								
4.3.1.	Inventarizacija i istraživanje stanja površina zemljišta napuštenih industrijskih pogona (brownfieldsa ²) i deponija svih oblika, mjere sanacije i potencijalna prenamjena	MPUGiZOKS -sektor okoliša, prostornog planiranja, općine KS	2018-2021	250.000	Vlada KS, općine KS	Broj istraženih lokaliteta, analiziranih uzoraka	-Slab interes Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	-Definisati model finansiranja/sufinansiranja
4.3.2.	Remedijacija-	MPUGiZOKS	2018-2021	100.000	Vlada KS,	Površina u ha	-Slab interes	-Definisati model

¹ Neutralnost degradacije zemljišta (LDN) je nova inicijativa koja za cilj ima zaustavljanje aktivnog gubitka zdravog zemljišta usljed njegove degradacije. Za razliku od ranijih pristupa, LDN postavlja za cilj upravljanje degradacijom zemljišta promovirajući dvosmjerni pristup mjera za izbjegavanje ili smanjivanje degradacije zemljišta, zajedno sa mjerama za okretanje toka (poništanje efekata) ranije degradacije. Cilj je da se gubici uravnoteže vremenom, kako bi se postiglo stanje u kojem nema neto gubitka zdravog zemljišta. Ciljevi LDN su:

- održati, tj. poboljšati usluge ekosistema;
- održati ili poboljšati produktivnost kako bi se poboljšala sigurnost hrane;
- povećati otpornost zemljišta i stanovništva koje ovisi o zemljištu;
- tražiti sinergiju sa drugim ciljevima zaštite okoliša;
- ojačati odgovorno upravljanje korištenjem zemljišta.

² Ne postoji zvanična definicija pojma “brownfield”. Uglavnom, *brownfield* su lokaliteti napuštenih tvornica ili komadi zemlje koji više nisu potrebni preduzećima koja još posluju, a postojanje istih može se pripisati ekonomskim promjenama i zatvaranju proizvodnih pogona. Termin “brownfields” obično se koristi za zemljišta čiji je potencijal za urbani razvoj ili nedovoljno iskorišten ili nije uopšte iskorišten.

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
	rekultivacija (brownfieldsa) napuštenih industrijskih pogona i deponija - pilot projekat	-sektor okoliša, općine KS			općine KS, donatori, EU fondovi	vraćena korisnoj namjeni	Vlade KS i resornih ministarstava i drugih stakeholdera za zaštitu zemljišta -Nepostajanje modela sufinansiranja od strane resornih ministarstava i općina	finansiranja/sufinansiranja
Strateški cilj 5. Privreda i okoliš								
Operativni cilj 5.1. Održivi razvoj poljoprivrede								
5.1.1.	Izrada studije "Potencijalne mogućnosti razvoja urbane poljoprivrede u gradskim područjima Kantona"	Ministarstvo privrede KS, općine KS	2018-2021	80.000	Vlada KS, općine KS, donatori	Projektna dokumentacija kao preduslov za razvoj urbane poljoprivrede	-Interes resornih ministarstava -Finansiranje	Definisati model finansiranja/sufinansiranja
5.1.2.	Urbana poljoprivreda-pilot projekat	Ministarstvo privrede KS, općine KS	2018-2021	110.000	Vlada KS, općine KS, donatori	Površina pod urbanom poljoprivrednom, broj proizvođača, broj proizvedenih	-Interes resornih ministarstava -Svijest o urbanoj	Definisati model finansiranja/sufinansiranja -Jačanje svijesti o urbanoj poljoprivredi

OBLAST ZAŠTITA ZEMLJIŠTA

R.b.	Opis aktivnosti/mjere	Nosilac aktivnosti/mjere	Vrijeme realizacije	Okvirna finansijska sredstva (KM)	Izvor sredstava	Indikator uspjeha:	Prepreke	Način/mogućnost rješavanja
						količina	poljoprivredi -Finansiranje	
5.1.3.	Izrada specifičnih, namjenskih priručnika o primjeni Dobrih poljoprivrednih praksi u peradarskoj i stočarskoj proizvodnji, i industriji hrane u cilju zaštite voda i proizvodnje zdrave hrane i korištenja prostora	Ministarstvo privrede KS, općine KS	2018-2021	150.000	Vlada KS, općine KS, donatori, EU fondovi	Broj priručnika, broj korisnika	-Interes resornih ministarstava i svih drugih zainteresovanih strana -Finansiranje	Definisati model finansiranja/sufinansiranja